

Zakaj?

1. **Zakaj bogotajci taje Boga?** Prvi in poglavitni vzrok bogotajstva nam je že povedal kralj David: Neumnjež pravi v svojem srcu: ni Boga! Torej le taki nesrečni ljudje, ki nimajo glave in srca na pravem kraju, so bogotajci. Ko bi poznali in prav umevali božja dela v stvarjenju in ohranjenju sveta, bi morali spoznati tudi Stvarnika, Boga. Jako značilno pa je to, ko pravi David, da v svojem srcu taje Boga! Da, le strastno in zlobno srce omrači tudi um tako, da nima pravega spoznanja. O, človek istinito dobrega, plemenitega, svetega srca se veseli svete vere in zagotovi tudi razumu pravo spoznanje. Zato je razsodil že sv. Avguštin tako odločno: „Nikdo ne taji Boga, razen tisti, ki bi mu bilo ljubše, če bi ne bilo Boga“.

2. **Zakaj se obdrži led vrh vode?** Zato, ker led ni tako gost in je torej lažji nego voda. S tem je v zvezi neka izredna lastnost vode. Občni naravni zakon je ta, da toplota razteza vsa telesa ter so tem lažja, čim gorkejša so. Pri vodi pa je tale izjema, da je najgostejša pri temperaturi 4° C. Torej postaja manj gosta in lažja, če se segreje nad 4°, ali če se ohladi pod 4°. Poleti se vzdiguje gorkejša voda od dna proti vrhu, pozimi pa mrzlejša. Zato se led nareja nad vodo, in če se odtrga, plava po vodi. Ko bi ne bilo pri vodi te izjeme, bi začela voda zmrzovati pri dnu in mnogokje bi popolnoma zamrznila, in povodne živali bi poginile!

Glejte, kako ima navidezno majhna reč tako velike posledice, in kako se božja modrost in dobrotljivost razodeva vsepovsod! Zato je pa tudi tako zelo koristno, da podrobneje in natančneje razmišljujemo vzroke raznih pojavov.

3. **Zakaj izstreljene krogle žvižgajo, ko lete po zraku?** Vsled nepredirljivosti, ki je občna lastnost vseh teles, se mora brzo letečim kroglam zrak hitro umikati ter se obtem hudo strese in ti krepki sunki se valovito širijo na vse strani, da zadoni tudi v naših ušesih.

4. **Zakaj nas kožuovina greje pozimi?** Zato, ker je kožuovina slab prevodnik toplote. Le prav počasi sprejema gorkoto od našega telesa in jo le pomalem odaja. Na isti način pa tudi zadržuje mraz od zunaj. Kožuovina sama ni gorka, marveč le zabranjuje, da ne odhaja naša naravna telesna toplota. Torej nas ne „greje“ v pravem pomenu besede. Isto velja v manjši meri tudi o drugih oblačilih.

Modrost v pregovorih, domačih in tujih.

Govoriti.

Govori malo, a to dobro. — Malo govoriti, veliko povedati kaj velja. — Veliko in dobro govoriti sta malokdaj skupaj.

Kjer se veliko govori, se malo resnice dobi. — Kdor veliko govori, veliko ve ali veliko laže. — Veliko govoriti in lagati je v bližnjem sorodstvu. — Kdor veliko govori, mu veliko verjeti ni.

Govori malo, poslušaj veliko.

Govori malo, pa dobro premišljeno. — Kdor hoče dobro govoriti, mora dobro misliti. — Kdor govori, ne da bi mislil, ta strelja, ne da bi meril.

Veliko govoriti je nevarno.

Kdor veliko govori, mora veliko slišati. Kdor najmanj govori, ta je najmanj odgovoren.

Malu govoriti, malo jesti in piti, za to ni treba nikomur žal biti.

Govori in molči o pravem času! — Govoriti in molčati o pravem času, je velika modrost.

Govoriti je srebro, molčati zlato.

Kjer je dolžnost govoriti, tam ne smeš molčati.

Kdor ne zna govoriti, tudi ne zna molčati.

Ta ne zna govoriti, ki ne zna molčati. Kdor zna govoriti, ta zna veliko; toda oni zna več, ki zna molčati.

Kdor govori, ta seje; kdor molči, ta žanje.

Ni na tem, kdo govori, marveč, kaj govori.

Iz obilnosti srca usta govoré.

Kakor kdo govori, tak je.

Vsakdo govori, kakor zna.

Drugače govori gospod, drugače sluga (hlapec).

Nihče ne govori tako, da bi vsem všeč bilo.

Kdor zna govoriti, je povsod doma. (Zna se prikupiti, da je povsod dobrodošel.)

Kdor noče govoriti, noče nič dobiti. (Kdor jezika ne rabi, kruha strada.)

Kdor dobro govori, dobro živi. (Zna si pomagati v raznih okoliščinah, pridobiti si ljudi.)

Govoriti moramo kakor ljudstvo, misliti kakor modrijani.

Govorjeno je govornjeno. — Kar se govori, se ne da z nobeno gobo več izbrisati.

Kadar zlato govori, vsaka beseda oslabi. — Zlato ne govori, pa premore vse.

Kdor prijetno govori, ga vsakdo rad poslušaja.

Lepo govoriti je dobro, lepo delati še boljše.

Ki največ govori, najmanj stori.

Govori resnico, ne boj se vraga.

Govori, kar je res, stori, kar smeš, to sta stezi do nebes.

Govori največ sam s seboj. — Govori malo z drugimi, a veliko sam s seboj.

Ne govori na skrivnem, za kar bi ne hotel biti odgovoren v javnosti.

Kdor ti o drugih slabo govori, govori tudi (drugim) slabo o tebi.

Kdor veliko o drugih govori, si jezik prismoji.

Ne govori o človeku, ki ga ne poznaš.

Govori dobro o svojih prijateljih in molči o svojih sovražnikih.

Če govoré ljudje o tem, kar ima človek dobrega, povedo le polovico; če pa govore o njegovih slabostih, povedo še enkrat toliko.

Nič ne pomaga takemu govoriti, ki se ne da pregovoriti.

Vsakdo govori o svojem rokodelstvu (o svoji zadevi).

Govori, kar je boljše kot nič, ali pa molči.

Ni vse evangelij, kar se govori.

Ne govori in ne delaj, česar bi ne smel slišati in gledati tvoj sovražnik.

Rebus.

(Priobčil Internus.)

Šaljivo vprašanje.

Kje lajajo psi z repom?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Vabilo na naročbo.

Težave za izdajanje listov v sedanjih razmerah so zelo narastle. Mnogi listi so že morali prenehati ali pa izhajajo neredno. Tudi mi smo v skrbeh. Toda v teh za vzgojo neugodnih časih je dobro mladinsko berilo še posebno potrebno, da se otroci ne zanemarijo in ne podivjajo. Zato nujno prosimo vse prijatelje mladine, naj nas ne zapustijo, marveč po svoji moči podpirajo: naj nam ostanejo zvesti sedanji naročniki in pridobivajo še novih.

Cena „Vrtcu“ in „Angelčku“ je skupno 5 K 20 h; „Angelček“ posebej stane na leto 1 K 20 h. (Ako kdo naroči vsaj 10 izvodov „Angelčka“ skupno, se zniža cena na 1 K.) Naročnina in vsi spisi, namenjeni „Vrtcu“ in „Angelčku“, naj se pošiljajo z naslovom: **Anton Kržič**, c. kr. profesor v pok. v Ljubljani, ali **Uredništvo „Vrtčevo“** (Pred škofijo št. 9).

V **Katoliški Bukvarni** se dobivajo tudi še ti-le urednikovi spisi: 1. „Vrtec“, 1905–1916, vezan po 4 K. — 2. „Angelček“ (razen I., II., IV., VIII., IX. in X.) vsi tečaji po 1 K vezani. — 3. „Obnovljeni vrtec“, I. zvezek vezan 3 K. — 4. „Nedolžnim srcem“ po 1 K 20 h kart. in 1 K 35 h lično v platnu. — 5. „Osmero blagrov ali nauk o srečnem življenju“, broš. 1 K 60 h, vezan 2 K. — 6. „Vzorniki prvega sv. obhajila“, v platnu 1 K 60 h, broš. 1 K. — 7. „Zgledi bogoljubnih otrok“ iz vseh časov krščanstva, trije zvezki, broš. po 60 h. — 8. „Sv. Germana“, zgled krščanske potrpežljivosti, 10 h. — 9. „Molimo!“ ali najiminitnejši nauki o molitvi: I. Kako? II. Zakaj? skupaj 20 h. — 10. „Mala zakladnica“. Zbirka krajših molitvic in pobožnosti z obilnimi odpustki, vez. 20 h, broš. 10 h — 11. „Boj zoper lažnjivost“, broš. 10 h. — 12. „Cerkvena zgodovina“ v platnu 1 K 80 h.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca in stane s prilogo vred za vse leto 5'20 K, za pol leta 2'60 K. — Uredništvo in upravništvo Pred škofijo št. 9 v Ljubljani.